

*Акылды
Жүрек*

Билим берүүнүн сапатын артыруудагы заманбап багыттары

Тил – адамдардын байланыш-катнашынын гана куралы эмес, ал адамдардын укугун, коомду, дүйнөнү, элдик руханий дөөлөттөрдүн көөнөрбөс казынасын таанып-билиүсүнүн да куралы.

Ааламдашуу мезгили улам жакындаган сайын билим беүү системасынын окуу жайларында улам жаңылануу багыттары өнүгүп жана заманбап өзгөрүүлөргө алыш келүүдө. Ал үчүн адам баласынын интелектуалдуу чыгармачылыгын негизине карата өнүгүүсүн, бардык багыттагы жашоо тиричилигине карата оптималдуу өзгөрүү жана жаңылануу зарыл болуп келүүдө. Ошондуктан сабак берүүдө бүгүнкү окуп жаткан окуучуларга заманбап багыттагы интерактивдүү методдорду колдонуп колдонуп окутуу натыйжалуу болот деген ойго келдик.

Негизги маселе интерактивдүү методдордун формаларын түрлөрүн чечмелеп берүү анын ичинен оптималдуу вариантарын тандап алуу, аны колдонуу менен сабак өтүү жана уюштура билүү керек.

Заманбап методдорду колдонууда өтүлүүчү материалды өздөштүрүүнүн негизги принциптерин иштеп чыгуу менен билим берүүдө атайын кесипке багытталуучу оюндарды, долборлоо технологияларын,

акыл-эстин активдүүлүгү кескин жогорлашы далилденген.

Программада берилген талаптар балдардын жаш психологиялык өзгөчөлүктөрүн, физиологиялык мүмкүнчүлүктөрүн предметтик- образдуу кабыл алууларын эске алуу менен балдарды чарчатпай, активдештируучу методикалык ыкмаларды колдонуу аркылуу уюштурулганда гана ишке ашырылат.

Мисалы : 1-класстын окуучуларын алсак

Балдардын сүйлөө речин өстүрүүдө, айланы-чөйрөнү таанып билүүгө жардам берүүчү негизги аракет – бул оюн. Ошондой эле мамлекеттик тилди окутууда элдик мурастар аркылуу окуучулардын речин, сүйлөө маданиятын кырдаалдык сүйлөшүү аркылуу өстүрү чоң мааниге ээ. Окуучуларга улуу мурасыбыз “Манас” эпосунун жаралышын, адабий жомоктордун окутуунун өзгөчөлүктөрүнүн жардамы менен жашоо тиричиликтөө терен таанышып, турмушта колдоно алышат.

Ар бир темалар боюнча контролдук суроолор жана Билимин, билгичтигин текшерүү үчүн тексттик суроолор түзүлүп заманбап технологияларды колдонуп көрсөтсө окуучуларга жеткиликтүү.

Айрым учурлары кээ бир илимий конференцияларда сабакта кантит окутуу керектиги талкууланып келе жатат. Бирок бирдиктүү же типтүү технологиядагы

акыл-эстин активдүүлүгү кескин жогорлашы далилденген.

Программада берилген талаптар балдардын жаш психологиялык өзгөчөлүктөрүн, физиологиялык мүмкүнчүлүктөрүн предметтик- образдуу кабыл алууларын эске алуу менен балдарды чарчатпай, активдештируучу методикалык ыкмаларды колдонуу аркылуу уюштурулганда гана ишке ашырылат.

Мисалы : 1-класстын окуучуларын алсак

Балдардын сүйлөө речин өстүрүүдө, айланы-чөйрөнү таанып билүүгө жардам берүүчү негизги аракет – бул оюн. Ошондой эле мамлекеттик тилди окутууда элдик мурастар аркылуу окуучулардын речин, сүйлөө маданиятын кырдаалдык сүйлөшүү аркылуу өстүрү чоң мааниге ээ. Окуучуларга улуу мурасыбыз “Манас” эпосунун жаралышын, адабий жомоктордун окутуунун өзгөчөлүктөрүнүн жардамы менен жашоо тиричиликтөө терен таанышып, турмушта колдоно алышат.

Ар бир темалар боюнча контролдук суроолор жана Билимин, билгичтигин текшерүү үчүн тексттик суроолор түзүлүп заманбап технологияларды колдонуп көрсөтсө окуучуларга жеткиликтүү.

Айрым учурлары кээ бир илимий конференцияларда сабакта кантит окутуу керектиги талкууланып келе жатат. Бирок бирдиктүү же типтүү технологиядагы

электрондук окутуунун методикалык жоболору калыптана электиги белгилүү болууда. Төмөнкү дидактикалык материалдарды балдарга жеткиликтүү болуш үчүн электрондук окуу каражаттары катары пайдалансак эффективдүүлүгү жогорулайт.

Мисалы алардын бағыттары:

- Электрондук сөздүк(Словарь)
- Электрондук сурап-жооп алуу(Справочник)
- Электрондук энциклопедия
- Электрондук бағыттоочу көрсөткүчтөр
- Электрондук китептер ж.б.

Бүгүнкү кундө мектеп окуу программасында электрондук окуу каражаттары түзүлүп келүүдө.

Көпчүлүгүн интернет системасынын глобалдык тармактагы байланышынын сервердик, базалык программалык каражаттарынын издеө менен

Колдонуучуларга жетүүдө. Бул электрондук каражаттар негизинен көпчүлүгү тесттик суроолорду уюштуруу, анын негизинде окуучунун билимин, билгичтигин, калыптануусун текшерүү үчүн даярдалган. Тесттик суроолордун ар түрдүү деңгээлдері дагы кездешет. Тапшырмалар жөнөкөй жана базалык суроо-жооптордон түзүлөт. Жыйынтыгында өзүнүн билимин алгачкы деңгээлде аныктоого жетише алат.